

ЈАВНО КОМУНАЛНО ПРЕДУЗЕЋЕ "РАЧА"
РАЧА

ПРОГРАМ
ПОСЛОВАЊА И УЛАГАЊА У РАЗВОЈ КОМУНАЛНИХ
ДЕЛАТНОСТИ У 2025. ГОДИНИ број 333 од 29.11.2024. године

Пословно име:
Надлежни орган
јединице локалне самоуправе:
Матични број:
ПИБ:
Шифра делатности:
Седиште:

ЈКП "РАЧА" - РАЧА

ОПШТИНА РАЧА

07365292

101227344

3600

34210 РАЧА, КАРАЂОРЂЕВА 53

Рача, новембар 2024.

САДРЖАЈ

1. УВОД	1
➤ Мисија, визија, циљеви	1
➤ Основни подаци о предузећу	2
2. ОРГАНИЗАЦИОНА СТРУКТУРА - ШЕМА	4
3. ОСНОВЕ ЗА ИЗРАДУ ПРОГРАМА ПОСЛОВАЊА ЗА 2025. ГОДИНУ	6
4. ПЛАНИРАНИ ФИЗИЧКИ ОБИМ АКТИВНОСТИ ЗА 2025. ГОДИНУ	8
5. ПЛАНИРАНИ ФИНАНСИЈСКИ ПОКАЗАТЕЉИ ЗА 2025. ГОДИНУ	15
6. ПОЛИТИКА ЗАРАДА И ЗАПОШЉАВАЊА	15
7. ИНВЕСТИЦИЈЕ	16
8. ЗАДУЖЕНОСТ	16
9. ПЛАНИРАНА ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА ЗА НАБАВКУ ДОБАРА, УСЛУГА И РАДОВА ЗА ОБАВЉАЊЕ ДЕЛАТНОСТИ, ТЕКУЋЕ И ИНВЕСТИЦИОНО ОДРЖАВАЊЕ И СРЕДСТВА ЗА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ	17
10. ЦЕНЕ	17
11. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА	18
12. ПРИЛОЗИ	

1. УВОД

Јавно комунално предузеће "Рача" - Рача доноси годишњи програм пословања за 2025. годину у складу са:

- Уредбом Владе Републике Србије број 110-11118/2024 од 14. новембра 2024. године о утврђивању елемената годишњег програма пословања за 2024. годину, односно трогодишњег програма пословања за период 2025. - 2027. године јавних предузећа и других облика организовања који обављају делатност од општег интереса који су дати у Смерницама за израду годишњег програма пословања за 2025. годину и која је ступила на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику" Републике Србије.

Јавна предузећа имају посебан значај, пре свега јер представљају специфичан облик предузећа, која у обављању своје делатности и имају одговорност како према јавности тако и према оснивачу.

Пословни план као документ садржи опис и оцену постојећег стања у предузећу и окружењу, визију, мисију и циљеве предузећа као и пословну стратегију за достизање циљева. Без реалног и квалитетног пословног плана предузеће не може знати своју позицију, своје циљеве и како доћи до задатих циљева, односно не може бити успешно.

Пословни план представља предузеће са свим својим пословним карактеристикама и даје информације које могу користити: потенцијални кредитори, локална самоуправа којој је посебно значајно да предузеће буде стабилно и на високом нивоу организованости, менаџменту у предузећу као поуздан извор за доношење пословних одлука и остали корисници који су повезани са радом предузећа.

МИСИЈА, ВИЗИЈА, ЦИЉЕВИ

Мисија

Одређена је одлуком о оснивању Јавног предузећа, а то је обављање поверених комуналних делатности за задовољавање потреба грађана у оквиру територије пословања у делу снабдевања водом за пиће, сакупљањем, одвођењем и пречишћавањем отпадних вода, одржавањем (летњим и зимским) локалних путева на територији општине Рача, итд.

Такође и проширивање делатности у циљу обезбеђивања квалитетнијег и организованијег живота и заједничких потреба грађана, а обезбеђивањем услова за рад од стране оснивача представља мисију овог предузећа.

Визија

Развој предузећа је у оквиру могућности локалне заједнице и ограничен је потребама делатности које обавља, а које су готово непроменљиве у већем обиму и зависне су од раста стандарда живота.

- Јасна оријентација ка крајњем кориснику кроз пружање квалитетне услуге дистрибуције воде која ће задовољавати квалитетом, квантитетом и здравственом исправношћу.
- Одвођење отпадних вода и према највишим стандардима заштите животне средине.
- Планиран и стабилан развој, уз сталну имплементацију и уважавање еколошких принципа.

Програм пословања и улагања у развој комуналних делатности у 2025. години

- Успешно предузеће у области водоснабдевања и одвођења отпадних вода, основни задатак за наредну и следеће године побољшање квалитета пијаће воде и обезбеђивање довољне количине воде..
- Визија предузећа усмерена је ка бољој техничкој опремљености, модернизацији процеса производње и пружању услуга у циљу задовољења потреба крајњих корисника.

Циљеви

- Предузеће послује финансијски независно на одржив начин,
- Активна сарадња са оснивачем у погледу инвестиција,
- Праведна наплата утрошене воде и канализације,
- Унапређење стопе наплате,
- Рационално пословање.

У делу водоснабдевања и канализације:

- Замена целокупне водоводне мреже која је дотрајала (азбестне цеви),
- Изградња-бушење нових бунара,
- Набавка нових машина за обављање делатности,
- Набавка возила за чишћење и распушавање канализације (BOMA),
- Проширење водоводне мреже на нове кориснике,
- Производња и дистрибуција воде са што мање губитака,
- Побољшање ефикасности дневног управљања на пословима кварова и оптимизација водоводне и канализационе мреже,
- Рационална потрошња електричне енергије,
- Смањење губитка воде у дистрибутивној мрежи и прикључцима,
- Реконструкција канализационе мреже,
- Проширење канализационе мреже и прикључивање нових корисника на канализациону мрежу.

У делу одржавања путева и јавних површина:

- Набавка нових машина за обављање делатности,
- Набавка малих машина и ситног алата за обављање делатности.

ОСНОВНИ ПОДАЦИ О ПРЕДУЗЕЋУ

Јавно комунално предузеће "Рача", Карађорђева бр. 53, основано је 17.11.1989. године Одлуком о оснивању СО Рача број 020-87/89-01 и уписано у регистар Агенције за привредне регистре по Решењу број БД 34922/2005 од 11.07.2005. године са седиштем у Рачи, са матичним бројем: 07365292 и пореским идентификационим бројем: 101227344.

Садашњи правни статус Јавног комуналног предузећа "Рача" заснован је на Одлуци о усклађивању пословања ЈКП "Рача" из Раче са Законом о јавним предузећима СО РАЧА бр. 020-111/2018-I-01 од 23.08.2018. год. и Статутом јавног комуналног предузећа "Рача" Рача број 313 од 19.09.2018. године. Уписано је у суд. рег. код Трговинског суда у Крагујевцу под бр. рег. улошка 1-622-00 и решењем бр. 724/898 од 25.12.1989. године за обављање послова од општег интереса којима се остварује и обезбеђују законом утврђена права грађана и општине Рача. СО Рача је Одлуком број 020-4/2019-I-01 од 01.02.2019. године доделила искључива права ЈКП "Рача" из Раче, чији је оснивач општина Рача, за обављање делатности :

- снабдевање водом за пиће;
- пречишћавање и одвођење атмосферских и отпадних вода;
- управљање пијацама;
- одржавање водотокова другог реда;
- одржавање површина јавног саобраћаја (путног земљишта, паркинг простора);
- санација дивљих депонија;
- одржавање јавних зелених површина и чишћење површина јавне намене;
- обележавање ознака на путевима (хоризонтална сигнализација);
- постављање ограда на путевима и саобраћајних знакова (опрема пута и вертикална саобраћајна сигнализација);
- насипање, поправка и реконструкција некатегорисаних путних праваца;
- појачано одржавање општинских путева;
- редовно одржавање општинских путева (летње и зимско).

ЗАКОНСКИ ОКВИРИ КОЈИ УРЕЂУЈУ ПОСЛОВАЊЕ ПРЕДУЗЕЋА

Како смо дефинисали све циљеве имамо основ за развијање стратегије предузећа. За разлику од свих других облика организовања предузећа јавна комунална предузећа имају своје специфичности, где локална самоуправа има директан утицај, па сходно томе пословање ЈКП "Рача" уређено је следећим Законским прописима:

- Закон о јавним предузећима (Сл. гласник РС, бр. 15/2016 и 88/19),
- Закон о комуналним делатностима (Сл. гласник РС, бр. 88/2011, 104/2016 и 95/2018),
- Закон о водама (Сл. гласник РС, бр. 30/10, 93/12, 101/2016 и 95/2018),
- Одлука о оснивању ЈКП "Рача" бр. 020-111/2018-I-01 СО Рача,
- Одлука о водоводу и канализацији Општине Рача број 020-57/2022-I-01,
- Закон о локалној самоуправи (Сл. гласник РС, бр. 129/2007, 83/2014, 101/2016 - др. закон и 47/2018, 111/21 – др. закон),
- Статут Јавно комуналног предузећа број 313 од 19.09.2018. године,
- Закон о раду (Сл. гласник РС, бр. 24/2005, 61/2005, 54/2009, 32/2013, 75/2014 и 13/2017 – одлука УС и 95/2018-аутентично тумачење),
- Правилник о организацији и систематизацији радних места број 80 од 15.03.2023 године.
- Закон о начину одређивања максималног броја запослених у јавном сектору (Сл. гласник РС, 68/2015 и 81/2016 – одлука УС и 95/2018),
- Закон о привременом уређивању основица за обрачун и исплату плата односно зарада и других сталних примања корисника јавних средстава (Сл. гласник РС бр. 116/2014 и 95/2018),

Програм пословања и улагања у развој комуналних делатности у 2025. години

- Закон о ПДВ-у ("Сл. гласник РС", бр. 84/2004, 86/2004 - испр., 61/2005, 61/2007, 93/2012, 108/2013, 6/2014 – усклађени дин. изн., 68/2014 - др. закон, 142/2014, 5/2015 - усклађени дин. изн., 83/2015, 5/2016 - усклађени дин. изн., 108/2016, 7/2017 - усклађени дин. изн., 113/2017, 13/2018 - усклађени дин. изн., 30/2018, 4/2019 - усклађени дин. изн., 72/2019, 8/2020 - усклађени дин. изн. и 153/2020 и 138/2022).
- Закон о рачуноводству (Сл. гласник РС, број 73/2019 и 44/2021- др. закон),
- Закон о ревизији (Сл. гласник РС, број 73/2019),
- Нормативна акта донета на нивоу предузећа (правилници и сл.).

Јавно комунално предузеће "Рача" послује у својству правног лица са средствима у јавној својини оснивача Општине Рача, која чине оснивачки улог у предузећу.

Средства за обављање и развој своје делатности предузеће стиче непосредно на тржишту вршењем наведених делатности. Средства за инвестиције обезбеђују се из буџета општине или републике као и по основу пројеката из других извора.

ЈКП "Рача" из Раче је током 2024. године добијало средства од општине Рача у виду субвенција за финансирање редовне делатности и инвестиција.

2. ОРГАНИЗАЦИОНА СТРУКТУРА - ШЕМА

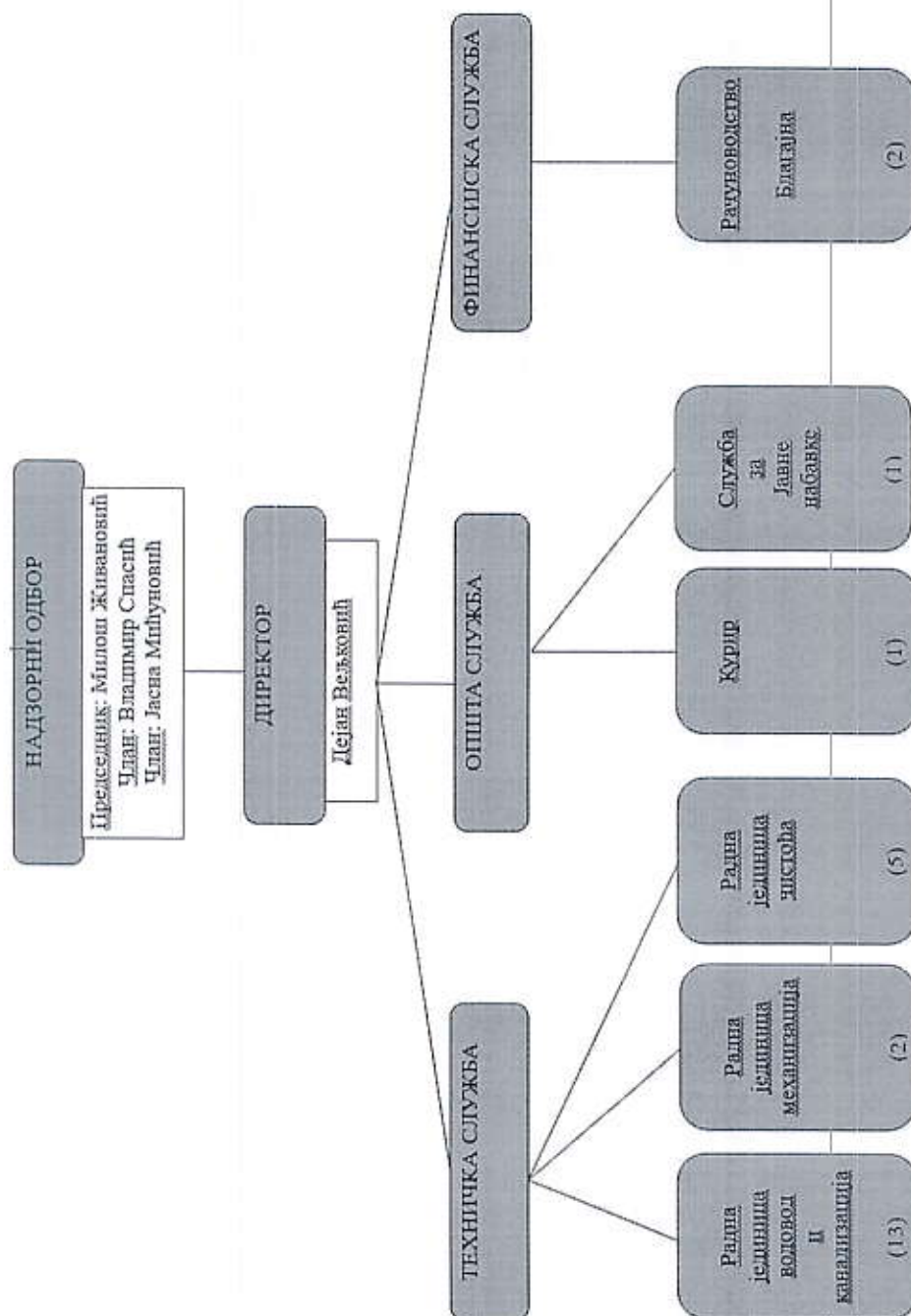
Запослени у ЈКП "Рача" представљају веома важан ресурс предузећа. Укупан број запослених на дан 31.10.2024. године износи 24 радника према структури као у табелама које се налазе у прилогу. Радно ангажовани су сви запослени на свим пословима.

Надзорни одбор предузећа именован Решењем број 020-132/2021-I-01 СО Рача од 29.11.2021. године, у саставу:

- Милош Живановић	-председник, именован од оснивача
- Владимир Спасић	-члан, представник запослених
- Јасна Мићуновић	-члан, именован од оснивача.

Надзорни одбор има важну улогу у координацији оснивач - предузеће и активну улогу у доношењу важних одлука и вршењу надзора над спровођењем истих.

Директор предузећа Дејан Вељковић именован Решењем број 020-111/2021-I-01 СО Рача од 16.09.2021. године, организује и води пословање предузећа сагласно утврђеној пословној политици, плановима и програмима рада и пословања предузећа, што у појединим случајевима није могуће реално ускладити због специфичности предузећа и прописа и Закона који га уређују. Закони и прописи нису у потпуном складу. Јер наше предузеће је мало, а има више делатности које обавља, при томе, Закони се базирају углавном на велике системе попут ЕПС-а, Телекома, Железница и онда ми по "потреби Закона" некада спадамо у јавни, некада не спадамо у јавни сектор.

3. ОСНОВЕ ЗА ИЗРАДУ ПРОГРАМА ПОСЛОВАЊА ЗА 2025. ГОДИНУ

3.1. Процењени физички обим активности у 2024. години

Јавно комунално предузеће "Рача" је једино предузеће у општини Рача које се бави производњом и дистрибуцијом воде за пиће и одвођење отпадних вода. Програм рада предузећа зависи од, с једне стране, датих сагласности на цене воде и канализације и, са друге стране, одређених средстава из буџета Општине и надлежних Министарстава из Републике кроз инвестиције неопходне за рад и развој предузећа. Ове инвестиције су неопходне да би вода коју водовод испоручује била по европским стандардима употребљива за пиће, а оне превазилазе могућности не само ЈКП "Рача".

Нешто што је приоритетно и на чему треба радити јесте замена дотрајале водоводне мреже, замена азбестних цеви. У 2018. години завршен је ПЗИ – Реконструкција водовода Рача, ПЗИ - надзорно-управљачки систем водовода Рача и ПЗИ – хидрауличке анализе водовода Рача. Можемо рећи да је први корак направљен ка решавању горућег проблема-реконструкција водовода Рача тако што су урађени пројекти реконструкције водовода Рача и надзорно управљачког система водовода. У 2024. години поново се ради на реализацији овог великоког пројекта усклађивањем документације - пројеката и у 2025. години очекујемо почетак реализације.

* Производња воде за 2024. годину

Ред. бр.	Назив	Јед. мере	Остварено 2023.	План 2025.	Процена 2024.	Индекс		
						6/5	6/4	5/4
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	Вода	m ³	419.844	350.000	406.617	1,16	0,97	0,83

* Продаја воде за 2023. годину

Ред. бр.	Назив	Јед. мере	Остварено 2023.	План 2025.	Процена 2024.	Индекс		
						6/5	6/4	5/4
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	Вода	m ³	154.732	170.500	157.496	0,92	1,017	1,102

3.2. Процена финансијских показатеља за 2024. годину

Цена воде и канализације од 01.01.2024. године нису кориговане у односу на 2023. године, а у функцији су постројења ПППВ и ППОВ и број запослених је повећан као и потрошња електричне енергије и свих осталих материјала, што је и даље далеко испод економске цене воде. Ценовник који треба да се примењује од 01.01.2025. године са ценама које ће по очекивањима бити повећане за воду, канализацију и пречишћавања отпадних вода. Однос произведене и продате воде у 2024. години на нивоу је предходних година (видети табелу производња и продаја воде). Ови подаци говоре о водоводној мрежи која је стара и ствара велике губитке. Губитке смо успели да смањимо у односу на протекле године акцијом замене водомера и уградњом нових водомера али то је само мало побољшање. Трошкови предузећа су увећани за раст цена улазних елемената: електричне енергије пре свега која је у 2024. години повећана. Такође веома велики губици у дистрибутивној мрежи, су велики проблем и огроман трошак који предузеће може да реши само заменом водоводне мреже водовода "Рача" уз помоћ оснивача.

Све ово испред изнето, ЈКП "Рача" води у губитак пословања на производњи воде. Предузеће је принуђено да тај губитак надокнађује из допунских делатности где се такође сусреће са трендом повећања цена енергената и репро материјала. И поред свега горе наведеног успели смо да преданим радом и добрим руковођењем остваримо одређене уштеде у пословању и завршимо позитивно односно са нето добити у износу од око 1.220.000,00 динара.

Сезона на пливачким базенима "Лето 2024" била је лоша. У сезони "Лето 2024" било је укупно 79 радних дана и исказан је губитак у пословању пливачких базена у износу од 2.842.018,00 динара.

Од децембра месеца 2017. године ради нови софтвер за обрачун и наплату воде који је довео до благог побољшања наплате у старту али у 2024. години ситуација се мења на горе и наплата са 65% пада на 59%, далеко смо од добре наплате и треба још доста рада да би смо остварило бар 90% наплате што је тренутно наш циљ. Овај софтвер је компатибилан са бизнисофт софтвером за књиговодство који је такође имплементиран и омогућава прегледнији увид као и рад у књиговодству.

Биланс стања на дан 31.12.2024. године налази се у табели Прилог 1.

Биланс успеха у периоду 01.01.2024. до 31.12.2024. план и процена налазе се у табели Прилог 1а.

Извештај о токовима готовине 01.01.2024. до 31.12.2024. налази се у табели Прилог 1б.

Приказ планираних и реализованих индикатора пословања налази се у табели Прилог 2.

4. ПЛАНИРАНИ ФИЗИЧКИ ОБИМ АКТИВНОСТИ ЗА 2025. ГОДИНУ

Обављање основне делатности ЈКП "Рача" ће се у наредном периоду спроводити у целости на досадашњи начин, а у свему према законским прописима за ову врсту делатности. Овим се обухвата непрекидно:

- производња, пречишћавање и дезинфекција воде
 - пречишћавање отпадних вода и услуге канализације,
 - машинско-грађевинске услуге,
 - ангажовање радне јединице чистоћа
 - повећање наплате комуналних услуга
 - вођење потребне документације,
 - обезбеђење функционалне и физичке сигурности целокупног система.
- Планирана производња воде у 2025. години 350.000 m³ што је испод производње 2024. године
 - Фактурисана вода у плану за 2025. годину је 170.500 m³ воде што је испод плана за 2024. годину, одвођење отпадних вода у 2024. години испланирано на нивоу 170.000 m³ што је на нивоу процене за 2024. годину зато што се планира прикључење нових корисника.
 - Губици воде у систему за 2024. годину су и даље велики.

Продајно тржиште

Основна делатност је сакупљање, пречишћавање и дистрибуција воде као и одвођење отпадних вода потрошачима града Раче и приградских насеља. Вода се испоручује по категоријама потрошача и то: категорија привреда и категорија грађани.

Затечено стање у ЈКП "Рача" што се цена воде и канализације тиче је веома неповољно. Цене већ дужи временски период не покривају трошкове пословања поготову сада када је ПППВ и ППОВ укључено у систем. Ценовник који треба да усвоји СО Рача и да се примењује од 01.01.2025. године биће промењен у погледу цена воде, канализације и одвођења отпадних вода. Ова два постројења ПППВ и ППОВ подигла су квалитет живота становника општине Рача на европски ниво, а то повлачи за собом и финансијски део па очекујемо да свест људи буде реална и да своје обавезе измирују. Наплата заосталих потраживања на ниском нивоу и предузимају се мере за наплату тешко наплативих потраживања.

Стално пословање јединице "водовод" са губитком односно његово увећање је сигуран знак опадања пословне способности предузећа јер не може да сачува средства која су пре више деценија улагана у развој и већ су за замену. Замена дотрајале водоводне мреже је једино решење и једини услов да јединица "водовод" послује позитивно. У решавање тог проблема ушло се крајем 2018. године, урађено је идејно решење реконструкције водовода и у 2024. години урађено је усклађивање документације и очекује се почетак реализација 2025. години.

Предузеће је планирало изградњу нових прикључака на водоводну и канализациону мрежу. Њиховим прикључењем ствара се могућност за повећање прихода из основне делатности у будућем периоду. Веће приходе предузеће настоји омогућити спровођењем законске замене и

праћењем техничког стања водомера. Предузеће врши замену неисправних водомера и настоји измерити сваки м³ испоручене чисте и отпадне воде.

Предузећеу је поверена на управљање и коришћење и ППОВ у Доњој Рачи и могућност за проширење канализационе мреже и прикључење нових корисника. Одлуком о јавном водоводу и канализацији утврђена је обавеза прикључења корисника на изграђену комуналну инфраструктуру. Њиховим прикључењем ствара се могућност за повећање прихода из основне делатности у будућем периоду. Такође, спровођењем законске замене и праћењем техничког стања водомера стварају се услови за реалне приходе.

Процена ресурса јавног предузећа

Вода има значајно место међу многобројним факторима спољашње средине од којих зависи живот и здравље људи, као привредни и културни развој друштва. Хемијски и бактериолошки исправна вода за пиће обезбеђена потрошачима у довољним количинама, побољшава услове живота. Обезбеђење одговарајућег квалитета пречишћене отпадне воде са ППОВ-а доприноси очувању животне средине и употпуњује слику савесног пословања и гледања у будућност- подиже на виши ниво здравствену културу и унапређује средину у целини.

Основни задатак овог предузећа је да обезбеди довољно здраве пијаће воде за своје потрошаче. Производне могућности не задовољавају потребе наших корисника, а и лоша мрежа доводи до великих губитака. Квалитет воде у 2024. је знатно побољшан пуштањем у рад ПППВ и вода је током целе године била бактериолошки и хемијски исправна.

Насељено место Рача, Адровац, Мали Миравецац, Вучић и Доња Рача са око 3.500 становника снабдева се водом из централног водовода, комбинованог типа капацитета 18 литара у секунди. Радна потреба у садашњем тренутку за потребе насељеног места Рача, износи око 400.000 м³ годишње.

Набавно тржиште

Да би се остварио основни задатак ЈКП "Рача" потребно је да систем уредно функционише. Да би се то постигло потребна су значајна финансијска средства. Набавке се планирају у складу са потребама, али се дешава (због старости система за водоснабдевање) да су набавке хитне и морамо да прихватимо оне цене које тржиште диктира тог тренутка.

Будући да ЈКП не могу да утичу и на трошкове горива и електричне енергије, а ови трошкови оптерећују цену воде са више од 50%.

Постојеће стање водовода

• Изворишта воде – бунари

Рачански водовод има 2 изворишта из којих се снабдева водом. Изворишта су лоцирана уз леву обалу реке Раче, на путу Рача – Марковац у дужини од 2 km и уз леву страну пута Рача - Баточина на изворишту "ТРСКА".

Бунар Б1А пуштен је у рад у 2018. години али његов капацитет тренутни је 1,5 л/с и само преко лета је у систему када је потрошња енормна, грађани који као и увек несавесно и ненаменски користе воду из градског водовода.

Бунар Б-2, бунар Б-3 и Б-6 нису у употреби.

Поред бунара Б-6 изграђен је нови бунар Б-6А који још није предат на коришћење.

Бунар Б-4 изграђен је половином 1994. године. Непосредно крај старог који је пропескарио. На основу испитивања утврђено је да је то бунар у најбољем водоносном пољу. Потребно је урадити санацију крова на бунарској кућици.

Бунари Б-5 на новом изворишту Трска изграђен је у 2001. години. Бунар је израђен реверсном методом и од челичне конструкције $d=312/219$ мм. Неопходна је поправка мерача протока који тренутно нису у функцији.

Потребно је извршити нова мерења капацитета бунара, односно њихову издашност методом "степ тест" и онда прилагодити пумпе тим подацима да би смо што дуже користили бунаре. На тај начин можемо доста да ушедимо на потрошњи електричне енергије.

У 2025. години је потребно урадити нове бунаре као и прилазне путеве до постојећих бунара како би се брже и лакше долазило до њих.

• Потисни вод

Потисни вод од изворишта до резервоара је у више фаза рађен у зависности од изградње бунара. Прва фаза је био део садашњег потисног вода од бунара Б-2 до резервоара дужине око 430 м и пречника 150 мм. Овај део изграђен је 1968. године од ливено-гвоздених цеви.

Друга фаза је део бунара Б-4 до спајања са првим делом код бунара Б-2. Дужина овог вода је 2.124 м, а пречник такође 150 мм. Овај део изграђен је 1983. године од тврдо-пластичних водоводних цеви.

Трећа фаза је од бунара Б-3 до спајања са водом од бунара Б-4. Дужина овог вода је 711 м и пречника 150 мм. Изграђен је 1990. године од тврдо-пластичних водоводних цеви.

У 1999. године урађен је потисни вод у дужини од 600 метара $\Phi = 200$ од полиетиленских цеви и одвојено извориште Д. Рача од Раче.

У 2001. години урађен је потисни вод од бунара Б-5 и Б-6 до Б-4 од полиетиленских цеви $\Phi=225/20.5$ мм у дужини од 1.595 метара и проширење у виду додатне деонице на старом цевоводу такође од полиетиленских цеви $\Phi=250/22.7$ мм. У дужини од 843 метра.

У 2018. години прикључен је бунар Б1А на потисни вод.

Укупна дужина потисног вода је 5.652 метара. Висинска разлика је 62,40 м. Капацитет потисног вода тренутно задовољава потребе водоводног система.

У 2025. години потребно је извршити измештање потисног вода од бунара Б-1, јер смо у 2012. години за време хаварије на њему установили да темељ најмање једне куће лежи на цеви.

У 2019. години као и у 2024. години имали смо велике проблеме са потисним водом од шахте бунара Б-3 до шахте бунара Б-4 у дужини од 711 метара где су цеви биле потпуно затворене муљем па је проток воде смањен на минимум. Целом дужином цеви су испране (испирање је рађено тако што смо цеви секли, испирали и поново састављали) и проблем делимично решен, потребно је изменити целу дужину због промера цеви за шта постоји пројекат и чека се његова реализација.

Пројекат за реконструкцију цевовода сирове воде је урађен и очекујемо његову реализацију.

• Резервоар

Изграђен је 1968. године, са котом излива 183 м. Запремина резервоара је 220 м³ од 2020. године није више у функцији.

Крајем 2020. године завршени су радови и отворен нов резервоар за пијаћу воду запремине 1000 м³ који се састоји од две ћелије од по 500 м³. У резервоару је урађена модерна затварачница али без икаквих мерних инструмената или уређаја. Резервоар је изграђен на нешто вишој коти од постојећег старог резервоара па ће бити решени и проблеми виших насеља са снабдевањем воде у периодима велике потрошње.

Резервоар је стављен у функцију као и постројења за прераду пијаће воде.

• Хлоринаторска станица

Хлорисање воде се врши гасним хлором хлоринатором типа АДВАНС. Гасним хлорисањем постигли смо велики напредак у области дезинфекције воде јер је присуство слободног хлора у води постало стално непроменљива величина како у резервоару тако и на крајњим тачкама мреже.

• Водоводна мрежа

Водоводна мрежа Рачанског водовода је комбинованог типа и израђена је од различитог материјала и профила. Укупна дужина примарне мреже износи приближно 12.923 м, а од тога су :

Ф – 200 ливене гвоздене цеви	632 м
Ф – 150 азбест цем. цеви	505 м
Ф – 100 азбест цем. цеви	2.597 м
Ф – 80 азбест цем. цеви	4.200 м
Ф – 80 ПВЦ цеви	1.820 м
Ф – 60 азбест цем. цеви	289 м
Ф – 75 полиетилен цеви	2.880 м
Дужина примарне мреже	12.923 м
Запремина примарне мреже	78 м³

Број исправних затварача је: 5 комада

Број хидраната је: 4 комада

Број прикључака је: 1.594 комада

Секундарна мрежа је израђена од поцинкованих и ПВЦ цеви различитих профила од 3/4 - 5/4. Процењује се да је укупна дужина око 10 км.

Водоводне цеви примарног и секундарног вода су доста старе и дотрајале, тако да долази до честих хаварија, а самим тим и до великог расипања воде.

У 2024. години извршена су два испирања комплетне водоводне мреже под надзором Института за заштиту здравља из Крагујевца, резултати су показали драстично побољшање квалитета воде.

Програм пословања и улагања у развој комуналних делатности у 2025. години

Испирање мреже није дугорочно решење за стабилизацију квалитета воде, а носи са собом и одређене ризике по раднике и саму застарелу мрежу.

• ПППВ И ППОВ

Ово су два релативно од скора у употреби постројења која су пуштањем у рад допринела увелико побољшању квалитета живота становника општине Рача.

За обадва постројења нису урађене употребне дозволе, водне дозволе и зоне санитарне заштите што нам је циљ и покушаћемо да га остваримо у 2025. години.

• Стање водомера

	исправних	неисправних
Грађани	1412	52
Привреда	124	6
УКУПНО	1536	58

Посебни пројекти и програми

У зависности од прилива средстава у наредном периоду ЈКП "Рача" као носилац пројекта планира следеће:

- Реконструкција водовода Рача.
- Изградњу бустер пумпних станица.
- Реконструкцију дела цевовода сирове воде.
- Реконструкцију дела канализационе мреже.
- Израду пројектне документације за реконструкцију канализационе мреже.
- Израду пројектне документације према плану ЈН.
- Реконструкција постојећих пратећих објеката на пливачким базенима.
- Извођење радова за изградњу гаражног простора (радионица и просторија за зимску службу са каналима за поправку возила).
- Набавка машина за радну јединицу механизација према плану ЈН.
- Добијање потребних дозвола од надлежних институција (употребне дозволе, зоне санитарне заштите, водне дозволе ...).

У наредном периоду ЈКП "Рача" планира учешће на тендерима ради обезбеђења додатних послова због неекономских цена воде и канализације.

Инвестициона активност

У зависности од прилива средстава, планиране су следеће инвестиционе активности:

1) Одржавање главног довода воде. Висину цене њиховог отклањања ЈКП "Рача" није у стању да покрива приходом из своје основне делатности. ЈКП "Рача" такође није финансијски у стању да изврши замену делова главног довода воде на оним деловима где су кварови најучесталији, како би се у многостали проблемима снабдевања водом и одржавања. Ради затварања финансијске конструкције и могућности добијања средстава из пред-приступних фондова или донација. У 2018. години урађена је студије оправданости и изводљивости пројекат замене дистрибутивне мреже Рача. Отклањање кварова на дистрибутивној водоводној мрежи. Сваке године ова активност је већег обима него предходне године услед дотрајалости мреже, углавном на прикључцима. Планирано одржавање целокупног система снабдевања водом ће се вршити непрекидно, а према законским обавезама.

- а) Реконструкција и изградња водоводне мреже,
- б) Испирање комплетне водоводне мреже најмање 4 пута,
- в) Набавка нових пумпи за црпљење воде,
- г) Израда што већег броја затварачница ради парцијалног искључивања воде,
- д) Довођење линије за пијаћу воду, до фабрике за пречишћавање отпадних вода, од полиетилена пречника 110 мм са притиском од 3,5 бара,
- ђ) Набавка алата и опреме за водовод,
- е) Набавка водоводног материјала,
- ж) Уградња мерача протока на свим бунарима,
- з) Реконструкција-изградња прилазних путева до постојећих бунара,
- и) Добијање потребних дозвола за рад (водна дозвола, ...).

2) Одржавање система за препумпавање отпадне воде континуално, а према законским обавезама.

- а) Ремонт пумпи на постројењу,
- б) Радови и одржавање на ППОВ-а,
- в) Чишћење био јаме најмање 4 пута годишње,
- г) Изградња канализационе мреже,
- д) Набавка возила-цистерне за отпушавање канализације и црпљење фекалне текућине,
- ђ) Изградња-реконструкција прилазног пута до ППОВ у Доњи Рачи и до црпне станице.

3) Ревитализација Олимпијског пливачког базена.

- а) Адаптација и реконструкција пратећих објеката на олимпијском базену у Рачи,
- б) Изградња прилазног пута од улице Карађорђевог и паркинга базена.

4) Кишна канализација.

- а) Прихватање воде код основне школе,
- б) Чишћење пропуста код Изолминог потока и чишћење канала до реке,
- в) Прихватање воде из улица: Светог Саве, Цара Лазара, Немањина, део Карађорђевог, Ђуре Јакшића итд,
- г) Поправка и реконструкција кишне канализације у ул. Краљице Марије,
- д) Набавка возила за отпушавање канализације.

5) Градско гробље

- а) Израда бетонског контејнера за смеће,
- б) Реконструкција постојећих објеката и проширивање сале за обреде,
- в) Израда и уређење чесми на гробљу,
- г) Наставак радова на уређивању површине градског гробља,
- д) Набавка инвентара за одржавање верских обреда.

6) Градска чистоћа (одржавање јавних површина).

- а) Набавка самоходне косилице, моторне косе (5 комада) и усисивача за лишће,
- б) Реконструкција постојећих просторија за смештај алата и радника запослених у чистоћи и водоводу,
- в) Набавка машине за прање и сушење веша,
- г) Набавка ситног алата,
- д) Набавка машине за чишћење улица.

7) Зелена и сточна пијаца

Да не бисмо дошли у ситуацију да нам надлежне инспекцијске службе забране рад на зеленој и сточној пијаци неопходно је постојеће објекте, у одређеној мери, преправити као и набавити потребан инвентар.

- Зелена пијаца

- а) Изградња паркинга за путничка и теретна возила,
- б) Поправка крова на платоу зелене пијаце,
- в) Одређивање локације за кванташки део пијаце,
- г) Реконструкција платоа на зеленој пијаци са реконструкцијом водоводне и канализационе мреже,
- д) Набавка клима уређаја,
- ђ) Набавка расхладних витрина,
- е) Израда канцеларије за инспекторе са пратећом опремом (бојлер са лавабоом, фрижидер, канцеларијски сто, столице и ормар).

-Сточна пијаца

- а) Уређење дела потока "Бошњак" који пролази кроз сточну пијаци,
- б) Насипање платоа пијаце агрегатом 0-30,
- в) Израда обора за карантин стоке,
- г) Израда платоа за дезинфекцију возила,
- д) Бетонирање постојећих обора и везова,
- ђ) Опремање канцеларије за инспекторе (фрижидер, сто, столице, ормар),
- е) Изградња настрешице на рампи за утовар и истовар стоке.

8) Механизација

- б) Набавка пик-ап возила,
- в) Набавка за текуће одржавање
- г) Изградња гараже са каналом и магацинским простором,
- д) Изградња навозне рампе,
- ђ) Уређење плаца на Уљарици,
- е) Набавка резервних делова и потрошног материјала,

- ж) Набавка алата и опреме за радионицу,
- з) Набавка камиона – путар,
- ј) Набавка возила за чишћење снега.

5. ПЛАНИРАНИ ФИНАНСИЈСКИ ПОКАЗАТЕЉИ ЗА 2025. ГОДИНУ

ЈКП "Рача" се финансира из сопствених средстава, приходима од наплате пијаће и отпадне воде својим корисницима и вршењем осталих услуга.

Биланс стања план на дан 31.12.2025. приказан је у табели Прилог 3.

Биланс успеха за период 01.01.2025. до 31.12.2025. (кварталне пројекције) приказан је у табели Прилог 3а.

Извештај о токовима готовине у периоду 01.01 до 31.12.2025. године приказан је у табели Прилог 3б.

На основу предвиђених активности и пројектованих прихода и расхода процена је да ће по годишњем рачуну за 2025. годину предузеће исказати пословну добит од око 4.437.000,00 динара. Добит исказана у 2025. години остаје нераспоређена.

До реализације већине планираних инвестиција за 2024. годину није дошло из више разлога:

- није било довољно средстава са других извора (надлежна Министарства, локални буџет и др.),
- финансирање инвестиција из сопствених средстава смањено је на минимум због недостатка средстава изазваних великим променама на тржишту.

Субвенције и остали приходи из буџета су приказане у табели Прилог 4. Да би смо могли несметано да функционисемо, морамо да тражимо помоћ оснивача у виду субвенција: за улагање у сопствена средства и опрему, као и у текуће одржавање, а наша средства да одредимо за личне дохотке, порезе и доприносе и плаћање електричне енергије, како би смо остварили стабилност рада. Нисмо у могућности да самостално улажемо у сопствена средства и опрему због неенкономске цене воде и великих губитака у водоводној мрежи. Последњих 6 година радимо на усклађивању цена воде и канализације, у предходном периоду је направљен велики дисбаланс који захтева најмање још једну годину помоћи из општинског буџета. Такође радимо на побољшању наплате и уводимо рад на наплати тешко наплативих потраживања у складу са одлуком Надзорног одбора.

6. ПОЛИТИКА ЗАРАДА И ЗАПОШЉАВАЊА

Законом о привременом уређивању основица за обрачун и исплату зарада, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава дефинисане су мере које се односе на ограничења зарада у јавном сектору. Сви запослени ће дати допринос и максимално ангажовање у својим секторима уз повећање ефикасности рада како би одржали и евентуално унапредили квалитет услуга које пружамо нашим корисницима. Предузеће је у 2020. години преузело на коришћење ППОВ и ПППВ па је по том основу запослено четири особе за рад на постројењима.

Трошкови запослених приказани су појединачно по ставкама у табели Прилог 5.

Структура запослених по секторима/организационим јединицама приказана је у табели Прилог 6.

Квалификациона структура, старосна структура, структура по полу и структура по времену у радном односу приказана је у табели Прилог 7.

Динамика запошљавања приказана је у табели Прилог 8.

Предузеће је спровело Систематизацију на основу одредби члана 153. до 156. Закона о раду, члана 22. Закона о начину одређивања максималног броја запослених у јавном сектору, члана 72. Посебног колективног уговора за јавна предузећа у комуналној делатности на територији Републике Србије и Одлуке о измени одлуке о максималном броју запослених на неодређено време за сваки организациони облик у систему јединице локалне самоуправе општине Рача за 2017. годину, Надзорни одбор Јавног комунално предузећа „Рача“ из Раче је дана 30.04.2018. године донео о спровођењу исте.

У 2023. години урађена нова Систематизацију зато што је предузеће преузело два постројења на коришћење (ПППВ и ППОВ) и на нова систематизована радна места упошљено особље за рад на постројењима.

Исплаћена маса зарада, број запослених и просечна зарада по месецима за 2024. годину – Бруто 1, маса за зараде, број запослених и просечна зарада по месецима за 2025. годину – Бруто 1, маса за зараде увећана за доприносе на зараде, број запослених и просечна зарада по месецима за 2025. годину – Бруто 2 приказане су у табели Прилог 9.

План обрачуна и исплате зарада у 2025. години приказан је у табели Прилог 9а.

Накнаде Надзорног одбора у нето и бруто износу приказане су у табели Прилог 10.

Накнада Комисије за ревизију (коју немамо, али су обрасци саставни део програма пословања) налази се у табели Прилог 11.

7. ИНВЕСТИЦИЈЕ

У 2024. години из субвенције оснивача реализовани су следећи пројекти:

- увођење HASSAP система у пословање,
- поправка атарских и некатегорисаних путева (набавка каменаог агрегата),
- инвестициона улагања у ППОВ и ПППВ.

План инвестиционих улагања приказан у табели Прилог 14.

8. ЗАДУЖЕНОСТ

Јавно комунално предузеће "Рача" у 2024. години није било кредитно задужено код пословних банака или неких других кредитора.

У 2025. години планирамо кредитно задужење за реализацију инвестиционих улагања у опрему у коме би смо имали сопствено учешће.

Кредитна задуженост и планирано кредитно задужење у 2025. години приказано је у табели Прилог 12.

9. ПЛАНИРАНА ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА ЗА НАБАВКУ ДОБАРА, УСЛУГА И РАДОВА ЗА ОБАВЉАЊЕ ДЕЛАТНОСТИ, ТЕКУЋЕ И ИНВЕСТИЦИОНО ОДРЖАВАЊЕ И СРЕДСТВА ЗА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ

Планирана финансијска средстава за набавку добара, радова и услуга за обављање делатности приказана су у табели Прилог 13.

Средства за посебне намене приказана су у табели Прилог 15.

10. ЦЕНЕ

Политика цена производа и услуга

Цене воде и одвођења отпадне воде утврђује Надзорни одбор предузећа уз сагласност локалне самоуправе. У 2025. години, наставиће се вођење књиговодства по сегментима предузећа: водовод и канализација, инвестиције и утврђивање резултата пословања по сваком сегменту предузећа, што омогућава правилније утврђивање цене коштања воде и одвођења отпадних вода.

Ценовник основних комуналних производа и услуга број 347 од 27.11.2023. године који је усвојила Привремени орган општине Рача број Одлуке 401-638/2023-IV-01 важи од 01.01.2023. године.

Предлог новог ценовника после усвајања СО-Рача очекујемо да се примењује од 01.01.2025. године.

У летњем периоду долази до повећања потрошње воде због ненаменског коришћења и предузеће ако буде принуђено мораће да уводи тарифни систем наплате.

Цене воде и канализације које важе не покривају цену коштања и нису биле у функцији остваривања профита много година уназад.

Разлика између продајне цене воде и цене коштања настају због несразмерног усклађивања цене воде и раста трошкова производње. Производња пијаће воде је јако скупа зато што извори воде су бушотине-артеријски бунари а знамо да је тај вид снабдевања водом најскупљи. У циљу дугорочног, сигурног и квалитетног снабдевања здравом пијаћом водом предузећу је потребно усклађивање цене воде.

До значајног повећања трошкова одвођења отпадних вода дошло је пуштањем у рад ППОВ. Трошкови су увећани вишеструко због повећања броја запослених који раде на постројењу као и за трошкове електричне енергије и других материјалних трошкова. Пуштањем у рад ППОВ предузеће је принуђено да уведе накнаду за пречишћавање отпадних вода. Цене воде и канализације биће дефинисане посебним ценовником за 2025. годину и планирамо да буду увећане за 20% у односу цене из 2024. године.

11. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА

Јавно комунално предузеће "Рача" - Рача је 15. јула 2019. године усвојило Стратегију о управљању ризицима, број 165-1/2019. Стратегијом о управљању ризицима уређује се поступак управљања класификованим и рангираним ризицима идентификованим на нивоу предузећа.

Циљ управљања ризицима је обезбеђивање одговорног управљања – управљачка одговорност, односно законитост, економичност, ефективност, ефикасност и јавност заснована на елементима корпоративног управљања.

Управљање ризицима обухвата поступак идентификовања, процену укупног скорa ризика, као и дефинисање неопходних контрола у форми интерних аката чијом се применом утиче на потенцијалне догађаје и ситуације које могу имати негативан ефекат на остварење дефинисаних циљева предузећа, са задатком да се остваре дефинисани циљеви, односно да се пружи „разумно уверавање“ да су ризици за постизање циљева ограничени на прихватљив ниво.

Ризик је, у ствари, мера количине постојеће неизвесности, а количина ризика је директно везана за информације. Ризик представља опасност, несигурност остваривања очекиваних резултата пословања. Највећи ризик је губитак профита и до њега се долази кроз појаве као што су промена тражње од стране купца (смањење физичког обима продаје) и повећање улазних трошкова које диктира тржиште. То није баш оно што већина од нас мисли о свакодневним ситуацијама, али у свету управљања пројектима ризик се примарно односи на нашу могућност да предвидимо одређене резултате са одређеном сигурношћу.

Јавно комунално предузеће "Рача" је по свом типу изложено: ценовном, кредитном, ликвидном и ризику новчаног тока.

Ми ћемо се трудити да увек пратимо горе наведене ризике и покушамо колико је у нашој моћи да их сведемо на минимум, с обзиром на то да смо ми мало предузеће које снабдева велики број грађана свакодневно својим услугама.

Потребно је поновити по ко зна који пут да имамо најскупљу производњу воде (бушотине-бунари са дубинама око 150 метара) и да је немогуће добити јефтин финални производ када на цену коштања директно утиче више фактора, а један од њих је електрична енергија.

Такође је потребно да корисници воде промене свест о коришћењу пијаће воде и да се она користи строго наменски.

Ризиком се сматра могућност да настане догађај који може неповољно утицати на остварење циљева Предузећа. Пословни процеси се састоје од мноштва активности, које су изложене одређеним врстама ризика, као догађајима који имају елемент неизвесности.

Јавно комуналног предузећа "Рача"

Дејан Вељковић, директор